

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

Pinsedag - 19. mai 2013

Lesetekst I: 1 Mos 11, 1-9

Lesetekst II: Apg 2, 1-11 eller Rom 5, 1-5

Prekentekest: Joh 14, 23-29

Festdag til fornyelse

Først til deg som skal ha et tale-/prekenoppdrag i pinsen: Hva ønsker *du* å få ut av denne pinsen? Og hva ønsker du at *menigheten/forsamlingen/lytterne* skal oppleve? Pinse har en sterk historie om mange som ble ledet til tro og til fornyelse av tro. Kan noe av det skje igjen? Er Den Hellige Ånd fortsatt virksom? Hva ønsker Gud å gi deg – og menigheten/forsamlingen – denne pinsen? Ta tid innfor Gud med disse spørsmålene før du går løs på forberedelsene.

Kirkens fødselsdag?

Noen sier at pinsen er kirkens fødselsdag. La meg innrømme det med en gang: Jeg har også vært med og feiret pinsen som kirkens fødselsdag – og jeg gjorde det ”i god tro”. Men jeg innser i ettertid at teologisk holder det ikke helt mål. Det var et fellesskap av troende før pinsedag også. Dessuten blir det veldig galt å løsrive kirken fra historien med det utvalgte folk gjennom hele Det gamle testamente. Og ”kristne” ble de først kalt i Antiokia.

Under pinsedagen som omtales i Apostelgjerningene, var det samlet flere tusen jøder, ikke bare fra de nærmeste områdene rundt Jerusalem, men fra store områder rundt. Hva var det *de* feiret i pinsen? De mintes overrekkelsen av Loven på Sinaifjellet, og de tok med de første fruktene (førstegrøden) til tempelet. Vi ser også her linken fra påske til pinse. Befrielsen fra fangenskapet i Egypt som feires i påsken, ble fullført først da Guds folk fikk sin egen lov. Slik vi nordmenn feirer vår egen grunnlov 17. mai, er det også glede blant jødene i sin feiring av Loven som ble gitt. ”Det er jo den som gjør oss til et folk,” sa en jødisk venninne forleden.

Vi opplever likevel alle at vi kommer til kort i forhold til budene. Da er det ikke tilfeldig at det nettopp er under denne høytiden Gud sender sin Ånd, tenker jeg. Ånden som hjelper oss å forstå Ordet og å leve det ut.

Så la oss kalle det en *fornyelsesdag*! Pinsedag ga fornyelse til disiplene og de 3000 som ble døpt denne dagen. Denne fornyelsesmuligheten har ikke gått ut på dato Nå for tiden ser folk tv-programmer om ”extreme makeover” både på hus, hager og kropper. En fornyelse i eget

indre liv er det også mange som søker. En fornyelse av menigheten og for den enkelte – er Helligåndens ønske også for denne pinsen.

Pinsekraften og jubelåret

Dette er en kuriositet, kanskje, men la oss stanse litt ved tallet 50 først: 50 dager fra påske til pinse. I jødisk tradisjon finnes tanken om jubelåret, nådens år som ble feiret hvert femtiende år. Da skulle all gjeld bli slettet, slaver bli frigitt og ingen skatter bli innkrevd.

Etter sju ganger sju år (det var sabbatsår hvert 7. år), var man kommet til førtini fullførte år. Det femtiende året skulle man så få hvile. Denne hvilen er også symbolsk for et liv fylt av Den Hellige Ånd. Den Hellige Ånds utgytelse markerer altså symbolsk at den troende trer inn i en livshvile, der man skal finne styrke og ”lades opp” til nye oppgaver.

Jeg kan ikke fordra avskjeder. Kanskje er det derfor jeg alltid har lest Jesu avskjedsord med så stor interesse, og tenkt at hvis det er noe som er veldig viktig for deg å si før du forlater dem, understreker du det ved en avskjed. Dagens tekst er hentet fra Joh 14 og er en del av Jesu avskjedsord med disiplene før han blir tatt til fange og korsfestet. Hva er det som ligger ham på hjertet å si?

Bud og kjærlighet

Den som elsker meg, vil holde fast på mitt ord, og min Far skal elske ham, og vi skal komme og bo hos ham.

Det handler om kjærlighet. Om å være elsket av skaperen av Universet, av Mesteren selv. Det er der det begynner. Åpner vi opp for denne kjærligheten i våre liv, vil han ta bolig i oss. Vi snakker ikke om en fjern Gud her – han bryter ned alle barrierer og kommer til oss. Og hva er kjennetegnet på hans etterfølgere? At de har del i og tar del i denne kjærligheten. Man blir lik den man elsker. Så knytter Jesus dette også opp mot pinsens dobbelte feiring: Den som elsker meg, holder budene. På dagen da budene feires, gis det en gave som gir hjelp til å leve dette gode livet.

Bolig i oss

Men Talsmannen, Den hellige ånd, som Far skal sende i mitt navn, skal lære dere alt og minne dere om alt det jeg har sagt dere.

Jesus etterlot seg ikke noen selvbiografi eller noe kampskrift. Han ”skrev seg inn i” menneskenes hjerter. Hvordan våget han å overlate videreformidlingen til menneskene rundt seg, har jeg ofte undret. Det må i hvert fall ligge en utrolig tillit i det, og kjærlighet. Og denne tilliten og kjærligheten gjelder også deg og meg i dag som har fått del i budskapet. Nå er det din og min utfordring å gjøre budskapet kjent gjennom ord og liv. Da føler vi oss både maktesløse og mislykkede – men han har gitt oss en gave som gjør at vi bare skal glede oss over at han fysisk forlot denne verden; for da kom Helligånden, Talsmannen, Sannhetens Ånd – det er Ånden som skal gjøre bokstavene og budskapet levende for oss. Vi blir ikke bare forlatt og ønsket ”lykke til”. Helligånden tar bolig i oss. For en gave! Og Helligånden blir med og er virksom også når vi videreformidler det friggjørende budskapet om forsoning.

Herren er nær

Fred etterlater jeg dere. Min fred gir jeg dere, ikke den fred som verden gir. La ikke hjertet bli grepet av angst og motløshet.

Det er nesten fristende å bli sarkastisk. Noen ganger i livet snus verden på hodet. Hodeputa blir trekkpapir for tårer, eller natta blir søvnløs. En sorg, en skuffelse, en konflikt, et problem. Slik er livet iblant. Hvordan kan han da si så tilsynelatende lettvint at vi ikke skal la hjertet bli grepet av angst og motløshet? Har Jesus mistet kontakten med virkeligheten? Nei, han er jo den av disse som er samlet, som vet at allerede samme dag vil livet bli snudd opp ned for disiplene. Han vet at hans nærmeste venner ikke vil klare å holde seg våkne og be sammen med han, han vet at de kommer til å rømme, han vet at Peter vil komme til å fornekte – og han vet at de vil bli fylt av fortvilelse, uro og angst. Men han vet også at det kommer en oppstandelsesdag. En tilgivelsesdag. Og en pinsedag. Dessuten vet han at Guds nærværet er der gjennom all fortvilelse og frykt. Og det er det som virkelig teller. Det er ikke så farlig at det er mørkt rundt meg, når Han er der sammen med meg. Chamberlain annonserte i sin tid en fred som bare var en flopp – Hitler hadde andre planer. Denne freden er av en annen verden, sier Jesus. Det er så viktig for han å få sagt det nå, før avskjeden er et faktum. Kjære venn: La ikke hjertet bli grepet av angst og motløshet! Herren er nær.

Du finner mer om pinse

Forslag til opplegg for familiegudstjeneste

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/menighet/pinse>

I tillegg finner du under <http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/menighet> noen forslag til opplegg for hvordan pinsen kan feires i hjemmene

En kort gjennomgang av hva pinse innebar på Jesu tid og for jesustroende jøder i dag, og hvordan dette kan berike vår egen pinsefeiring finner du på

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/artikler/kommentar>

Jorunn Andestad Langmoen

Assisterende generalsekretær i Den Norske Israelsmisjon

jorunn@israelsmisjonen.no